

DOBROVOLNÍCI V HOSPICI – KLADY A ZÁPORY

M. Macková

Masarykova univerzita, Katedra ošetrovatelství

Hospicové hnutí má v české republice již desetiletou tradici. Za tuto dobu bylo vybudováno 8 hospiců a další jsou ve výstavbě. Provoz žádného hospice se neobejde bez dobrovolníků. Ve světě i u nás jsou dobrovolníci plnohodnotnými členy hospicových týmů.

Hospicovní dobrovolníci se uplatňují v různých činnostech ve všech složkách hospicové péče. V zahraničí dobrovolníci pracují v obchodech podporujících hospice, podílejí se na fundraisingu nebo pomáhají přímo v hospici. Pečují o květiny, o zahradu, zajišťují služby v recepci, v knihovně, ale i služby kadeřnické a manikúru, návštěvy osamělých pacientů, drobné nákupy, občerstvení i kulturní program.

V českých hospicích se dobrovolníci prozatím uplatňují zejména při péči o samotné klienty hospice. Navštěvují klienty, zajišťují drobné nákupy, popřípadě se věnují různým kulturním akcím. Dobrovolnickou službu upravuje v české republice zákon č. 198/2002 Sb.

Ve své práci jsem zjišťovala, jak dobrovolníky vnímají samotní klienti hospice. Zda jejich služeb využívají či naopak, zda jsou s jejich službami spokojeni a co by chtěli popřípadě změnit.

Ukázalo se, že klienti vybraných hospiců jsou s dobrovolníky a jejich službami spíše spokojeni. Pokud služeb dobrovolníků nevyužívají, děje se tak zejména proto, že jim v tom brání jejich zdravotní stav nebo jim stačí kontakty s rodinou. Rovněž se ukázalo, že dobrovolníci opakovaně nabízejí své služby klientům, kteří o ně nestojí a berou je jako “nutné zlo”. Domnívám se, že tento stav je důsledkem stále přetrvávajícího paternalistického přístupu ke klientům. Navzdory probíhající transformaci našeho zdravotnictví tento styl komunikace stále ve zdravotnictví přetrvává a vybrané hospice, jako zdravotnická zařízení, tento styl komunikace následně kopírují.